

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

TARJA SURAKKA

KIRKASTA ITSELLESI OHJAAMISESI OHJENUORAT!

Tämä kirja on tarkoitettu sinulle, joka ohjaat tai haluat ohjata aikuisten oppimista verkossa.

Jokaisen tapa ohjata perustuu omiin tietoihin, taitoihin, tulkintoihin ja uskomuksiin. Tämän kirjan tarkoituksena on auttaa sinua analysoimaan oman ohjaamisesi perusteita.

Mitä tiedät ja osaat? Mihin uskot ja mitä tavoittelet?
Tutkimusmatka itseesi kirkastaa oman käyttöteoriasi näkyväksi.

Sinulle, joka haluat kirkastaa itsellesi oman verkko-ohjaamisen käyttöteorian

- Kouluttajille
- Työpaikkaohjaajille
- Henkilöstön kehittäjille
- Perehdyttäjille
- Valmentajille
- Koulutussuunnittelijoille
- Uraohjaajille
- Kaikille oppimisen ohjaamisesta kiinnostuneille

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

Seitsemän
nostoa

1. Käsikirjoituksen
luominen

2. Oppimistapojen
rikastaminen

3. Läsnaolon
virittäminen

4. Dialogin muotojen
hyödyntäminen

5. Tiedon luotettavuuden
varmistaminen

6. Tulevaisuuteen ohjaaminen

7. Itseohjautuvien ryhmien johtaminen

1 Käsikirjoit- uksen luominen

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

Hyvä käsikirjoitus rajaa ja joustaa

Pedagogisessa käsikirjoituksessa kuvataan esimerkiksi oppijan ja opettajan toimintaa oppimistilanteessa. Teatteritermein käsikirjoitukseen kirjataan:

- juoni: prosessin eteneminen itsenäisestä opiskelusta koko ryhmän yhteistoimintaan
- kohtaukset: tehtävät ja sisällöt, yksin tai yhdessä
- näyttämöt: verkko-oppimisen alustat ja työkalut
- roolit: oppijoiden toiminta eri kohtauksissa
- ohjaajan toiminta prosessin eri vaiheissa

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

2 Oppimis- tyylien rikastaminen

"Kukin oppii parhaiten omalla tyyllillään" on myytti

Tosiasiassa oppija voi oppia erilaisia oppimistyyliä ja parhaimmillaan hyödyntää niitä joustavasti tilanteen mukaan.

Ohjaajan kannattaa ohjata oppijoita tiedostamaan omia tapojaan oppia. Tiedostamista edesauttaa se, että oppija pilkkoo omaa oppimistaan osiin ja pohtii, mitä teki ja miksi. Oman oppimisen analysoinnin kautta voi edetä erilaisiin oppimisstrategioihin ja niiden hyödyntämiseen tavoitteena oppimistaitojen edelleen kehittyminen.

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

3 Läsnäolon virittäminen

Läsnäolo on oppimisen edellytys

Oppiminen vaatii läsnäoloa. Vaughan & co on eritellyt verkko-oppimiselle kolme läsnäolon ulottuvuutta, joiden avulla ohjaajan on helpompi tietoisesti ruokkia oppijoiden läsnäoloa.

Läsnäolon ulottuvuudet ovat:

- älyllinen
 - ohjauksellinen ja
 - sosiaalinen
- läsnäolo.

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

4

Dialogin
muotojen
hyödyn-
täminen

Dialogi ei ole pelkkää puhetta

Toisinaan unohtuu, että puhumisen lisäksi dialogia voidaan käydä myös kirjallisesti esimerkiksi oppimisalustalla. Myös dialogia itsensä kanssa kannattaa hyödyntää.

Dialogilla puhuen ja kirjoittaen on eroja. Esimerkiksi toisia saatta helpottaa se, että kirjoittaen on enemmän aikaa harkita ajatuksiaan. Toisaalta toisille voi olla kynnyks ilmaista mielipiteitään kirjoittaen, koska siitä jää pysyvämpi jälki kuin puheesta.

Hyvää dialogia voidaan virittää monin tavoin. Esimerkiksi väittely voi olla dialogista yhteistyötä ongelman ratkaisemiseksi.

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

5 Tiedon luotettavuuden varmistaminen

Ohjaaja on luotettavan tiedon portinvartija

Oppijat hakevat tietoa yhä enemmän itse ja itseohjautuvissa oppimisryhmissä.

Koska testattua tietoa ja asiantuntijuutta toisinaan vähätellään, on ohjaajan tehtävänä ohjata oppijoita luotettavien lähteiden äärelle ja seurata, millaiseen tietoon nojaten oppijat omat päätelmänsä tekevät. Esimerkiksi Faktabaarista löytyy kriteereitä, joiden avulla voi arvioida tiedon luotettavuutta.

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

6 Tulevai- suuteen ohjaaminen

Oppiminen suuntaa tulevaisuuteen

Jos opiskelemme vain nykyhetkeä varten, tietomme ja osaamisemme vanhenevat nopeasti. Kun ohjaaja auttaa oppijoita tutkimaan maailman ja oman alan tulevaisuutta, on oppijan helpompi suunnata omaa oppimistaan kauaskantoisesti.

Tulevaisuuden tutkiminen vaatii kykyä kuvitella erilaisia tulevaisuuksia. Erilaisten skenaarioiden visiointi puolestaan auttaa hahmottamaan, millaista tulevaisuutta oppija itse hvoi ja aluaa olla rakentamassa.

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

7 Itseohjautu- vien ryhmien johtaminen

Itseohjautuva oppimisryhmä tarvitsee ohjausta

Koulutuksissa hyödynnetään paljon itseohjautuvia oppimisryhmiä.

Samoin kuin työpaikan itseohjautuvat tiimit tarvitsevat toimiakseen johtajuutta, niin tarvitsevat myös itseohjautuvat oppimisryhmät. Johtajuus voi olla annettua, jaettua tai kiertävää.

Ohjaajan tehtävä on ohjata oppimisryhmien käynnistämistä, seurata aktiivisesti ryhmien toimivuutta ja puuttua, jos oppimisryhmä ei toimi.

AIKUISEN VERKKO-OPPIMISEN OHJAAMINEN

KIRJAN TIEDOT

- Kirjoittaja KM Tarja Surakka
- Julkaisuajankohta 4/2024
- ISBN 978-952-94-8884-1
- Sivuja 162
- Kustantaja: Decanet Oy

- **Hinta:** 45 € (sisältää alv:n ja toimituskulut)
- **Tilaukset:** www.decanet.fi tai info@decanet.fi
- **Toimitusaika:** noin viikko

Sisällys

Osa I: Oppimisen ohjaamisen taustateoriat

1. Verkko mahdollisuuksien oppimisympäristönä
2. Ohjaaja itseohjautuvuuden tukijana
3. Moninaisten oppimistapojen hyödyntäminen
4. Aikuisen oppimisen haasteet
5. Itseohjautuvan oppimisryhmän ohjaaminen
6. Oppimiskäsitys ohjaajan kompassina
7. Mitä ohjaajana osaan, mihin uskon?

Osa II: Oppimisen ohjaamisen suunnittelu

1. Oppimisprosessin elementit ja pedagoginen käsikirjoitus
2. Oppimisalustan sisällön tuottaminen
3. Tulevaisuuteen ohjaaminen
4. Mitä ohjaajana osaan, mihin uskon?

Osa III: Ohjaava vuorovaikutus

1. Dialogi ohjaamisen ohjenuorana
2. Verkko-ohjauskeskustelun toteuttaminen
3. Kirjallisen vuorovaikutuksen ohjaaminen oppimisalustalla
4. Väittely kriittisen ajattelun kirvoittajana
5. Toimintaa ohjaava palaute ja itsereflektio
6. Tulevaisuustaajuus uudistavan ajattelun välineenä
7. Mitä ohjaajana osaan, mihin uskon?